

Forfatter: Andersen, H. C.

Titel: Udrag fra H.C. Andersens Eventyr bd. VII kritisk udg. efter de originale eventyrhæfter med varianter ved Erik Dal

Citation: Andersen, H. C.: "H.C. Andersens Eventyr bd. VII kritisk udg. efter de originale eventyrhæfter med varianter ved Erik Dal", i Andersen, H. C.: *H.C. Andersens Eventyr bd. VII kritisk udg. efter de originale eventyrhæfter med varianter ved Erik Dal*, C. A. Reitzel, 1990, s. 28. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-hcaeeventyr07val-shoot-idm139890599929056/facsimile.pdf> (tilgået 18. april 2024)

Anvendt udgave: H.C. Andersens Eventyr bd. VII kritisk udg. efter de originale eventyrhæfter med varianter ved Erik Dal

altså ikke dateres eller læses, således som Hauberg Mortensen forsøger det.

Heller ikke eventyrets eget univers giver mulighed for en exakt datering. For synspunktet, at det er A.s allerførste eventyr, taler Orlriks henvisning til Idas sygdom samt bemærkningen 44.4-5 om besøget i Frederiksberg Have, der kunne tyde på sent efterår. For en datering til perioden mellem 10.2. og 26.3.1935 taler omtalen af fastelavnsmiset 47.31, idet det ellers kan tilføjes, at fastelavnen i 1835 først faldt i.3. I så tilfælde skulle eventyret altså være skrevet efter dette tidspunkt.

Bortset fra den direkte inspiration A har fået gennem besøget hos Thiele, kommenterer han selv i MLE eventyrets originalitet med en bemærkning om, at »det dog er temmelig beslægtet med *Hoffmann*, og har allerede ogsaa sin Rod i »*Fodreisen*« (I 289). Hvad Hoffmann angår, drejer det sig om eventyret *Nussknacker und Mausekönig* (1819), medens det er sværere at udpege et sted i *Fodreise*. Topsø-Jensen mener (MLE I 473), at det kun kan dreje sig om fig. passus i II. kap.: »Alle Træerne i Slotshaven stode i fulde Blomster; det var nydelige sødtæftende Complimenter. Smigrerne stode i gyldenstykkets Kjoler, som store Solsikker, og saad de lavere Blomster over Hovedet. Der var heie lange Bede af Koketter, der straaled som de skjønneste Haarlemmer-Tulipaner« (79).

Endelig kan nævnes, at A i digtet *Den rødselsfulde Time* (1827; SS XII 83) har udnyttet motivet med ting, der bliver levende ved nattevæde, i dette tilfælde bøgerne på Universitetsbiblioteket, der springer ned fra hylderne og holder bal.

43.1 *Ida*] A navngiver her for første gang en eventyrfigur efter en i sin omgangskreds. Bortset fra nogle replikker fra Ida Thiele (1830-63) har eventyrets Ida dog kun navnet fælles med denne. – **3ff.** *Studenten*] et portræt af A selv. – **19** *Gaasewort*] *bellis*, tusindfyrd. – **22** *Porten*] *Vesterport* i Kbh. – *Det store Slot*] *Frederiksberg Slot*. – **23** *Kongen*] *Frederik VI* (1768 -(1808-)1839).

44.10 *de røde Hønekamme*] *Corydalis cava*. – **12** *Kammerjunkere*] hofembedsmænd med rang i 4.klasse nr.2. – **16** *pønt*] korrekt, anstændigt. – **32** *den botaniske Have*] Universitetets botaniske have lå 1777-1874 bagved Charlottenborg, hvor Thiele ellers havde sin bolig. – **35-45.1** *Har Du ... Vinger*] sammenligningen mellem sommerfuglen og blomsten har sin filosofiske oprindelse hos *Henrich Steffens*, der i *Indledning til filosofiske Forelæsninger* (1803) om insekterne siger, at »de ere frieladte Blomster, som svæve fra en Plante til en anden« (1968.60), en sammenligning romantikkens digtere tog til sig og hyppigt benyttede (jvf. *Vilh. Andersen: Den heibergske Skoles Naturopfattelse* i hans bog *Danske Studier*, 1893.102).